

Nafar Kronika

Gontzal Agote

Kartzela zaharra

Euskaldunok, beste hainbat akatsen artean, jakinduria gutxiko gizabanakoak izan omen gara, sabela bete bai baina burua deus gutxi. Dena den, gure historia, hurbil zein aspaldikoari, errepaturuz gero kartzelen inguruko kon-tuetan aditu handiak garela ukazina da. Mendeetan zehar kartzela izan da euskal erresistentziak akabatze mota eta kolore guztietako agintariek erabili duten irtenbide antzua, eta ondorioz, hura izan da kultur sorlekua eta, batez ere, saminlekua.

«Espetxe politikaren» gaia pil-pilean dagoen honetan Iruñeko kartzela emakumeentzako gunea zabaltu berri dute. Oker irakurri ez badut, dagoeneko egon behar lukete hemen lehenengo presoek... baita hauen zaindarien ere. Bederatzi emakume izango dira egoitza berriak hartuko dituen lehenbizikoak, eta hauen-tzako hamabi kartzelero egongo dira, batez besteko nahiko polita osatuz.

Emakume presoak Iruñera ekartzearenak (hau ere keinu bat ote?) ez du batere zerikusirik presoak herri-ratzeko eskaerarekin. 300 presoentzako espetxe berria egiteko nahia egundoko berria izango bailitzan saldu digute politikari eta haien bozgo-railuek, lehengo egunean emakume-en modulu berria «erosotasunez» josirik, hotel baten moduan, aurkeztu ziguten berberek. Kartzela berri eta handiago bat eraikitzea ezin daiteke inolaz ere albiste ona izan, pre-soek preso segitzen duten bitartean.

Kartzela berria izango dugula jakitea ez da batere lasaigarria; alderantziz, gure mandatariak dagoeneko etorkizuneko zigorrak ari direla planifikatzen hotzikara sortarazten du. Horren beharrezkoa ikusten badute kartzela eta zigor-sistemaren bizi-raupena ziurtatzea, zergatik ez dute, txaletekin egiten duten moduan, partzela bana erosten?

gure aukerak

OKONTZERTUAK

- **Aizoaia:** Los Rossis taldea Artsaia aretoan ariko da gaur 23:00etan. Sarrera doakoa da.
- **Atarrabia:** Gaur Color Humano eta Marea taldeek kontzertua emanen dute gau erditik aurrera herriko plazan.
- **Bera:** Bihar 22:30etan kultur etxean, Mikel Laboa eta Pettiren kantaldia izanen da.
- **Tutera:** Numidia taldeak Nomas diskoa aurkeztuko du bihar, larunbata, Gaztanbide antzokian 22:30etan.
- **Otsagi:** Benito Lertxundik kontzertua emanen du bihar herriko frontoian 22:30etan.
- **Lizarra:** Bihar, 23:00etan, Gaztetxean Malarians eta ES 3 taldeen kontzertua izanen da.
- **Iruñea:** Astelehenean Etxabakoizko bestak direla-eta Etsaiak eta El Trono de Judas taldeen kontzertua izanen da 23:00etan jailetako karpan. Sarrera doakoa da.

HITZALDIAK

- **Itzaltzu:** Jolasen altxorra izeneko hitzaldia eta diapositiba emanaldia izanen da gaur 21:00etan Anduñ ibaiak elkartean.
- **Iruñea:** Asteazkenean, Andres Iñigo euskaltzaina Zaldiko Maldiko elkartean ariko da 20:00etan Euskaltzaindiaren eginkizunei eta aurrera begirako urratsei buruz.

ANTZERKIA

- **Zizur Nagusia:** Gaur, ostiralarekin, Kultur Etxean Yllana taldeak 666 ikuskizuna eskainiko du 22:00etatik aurrera.
- **Iruñea:** «Emakume protagonistak» zikloaren barnean, bihar eta etzi, Aristofanesen *La asamblea de mujeres* antzez-lana taularatuko dute Gaia-re antzokian. John Strasberge zuzentzen du eta

Esperanza Roy da protagonista.

IKASTAROAK

- **Iruñea:** Udalaren euskarazko X. Sormen Tailerrak urriaren 18an hasiko eta Aste Santuarekin bukatuko dira. Ikasta-

roak: argazkigintza, pintura, tapizgintza, zeramika, antzerki teknikak, txalaparta, kantua, euskal dantzak, dantza latinoak, dantzaren historia, irratia, animazio eta multimedia, internet, yoga, sukaldaritza eta jantzigintza. Izena urriaren 15a baino

lehen eman behar da Gazte-riaren Etxean.

ERAKUSKETAK

- **Tafalla:** Euskara eta kultura Nafarroan erakusketa ikus daiteke bihar arte Garces de los Fayos kultur etxean.

Arestiren liburutegia

Castelao nos

Erguete, pelengrín, que o paxaro da morte está enriba de ti.
"Como en Irlanda, erguete e anda."

Aik gora, erromes, hire gainean baituk herioaren hegaztina.
"Irlandan bezala, haik etahabil".